

Semenji dan

FANTJE IN DEKLETA!

»Kupujte zaročne in poročne prstane!

Vsi prstani so iz 14-karatnega zlata! Kljub temu pa so zelo poceni. Oba skupaj »koštata« komaj tisoč dinarjev.

KUPITE JIH! ne bo vam žal.

Ali pa tole:

»MAM'CA, KUPITE JAJČKA!

Zelo poceni vam jih dam. Samo petdeset dinarjev stane eden! Popolnoma sveža so, od danes zjutraj. Še tople sem vzela iz gnezda! Kar deset jih vzemite! Jajc ni nikdar dovolj.«

Pred dnevi sem se odpravil na živilski sejem v Tržič. Bilo je vetrovno vreme. Vmes pa je rosil hladen dež. Med potjo sem premišljeval, ali bo ta dan sploh kaj ljudi na trgu, ko je takó slabo vreme.

Moji predsodki so bili pregnani takoj, ko sem stopil na dvorišče »občinske hiše«. Okoli osme ure sem naštel skoraj trideset stojnic.

Pričetek ob petelinjem petju

Prav zares! Tržiški sejem se v sredah, petkih in sobotah prične že zjutraj ob štirih. Prodajalci pridejo v Tržič iz raznih krajev Slovenije in bratskih republik. V sredo so bili iz Cerkelj, Zabnice, Ljubljane, Ribnice in okolice Zagreba, Vukovara in celo iz daljnje Subotice v Vojvodini.

Pomešal sem se med kupce in pričel spraševati po kvaliteti in cenah. Velikokrat sicer pove cena dobršen del resnice o kvaliteti posameznega artikla, vendar moraš kljub temu dobro pogledati, kaj ti prodajo.

Cene določajo prodajalci sami

Skoraj si upam trditi, da so v tem tednu najbolj iskani predmet na tržnicah — in tudi drugod — prav jajčka. Zakaj tudi ne bi bila? Verjetno bo marsikatera gospodinja žalostna, ko jih ne bo mogla kupiti. Povprašal sem za ceno.

Mam'ca, po kol'ko pa imate jajčka?

»Po petdeset dinarjev!«

Samo tako zelo so majhna. Se vam ne zdi?

»No, če je že tako, vam bom pa dala tista malo ceneje. Jih vam kar zavijem?

»Ne! Hvala. V Glasu sem bral, da so od 38 do 40 dinarjev. Verjetno bodo tudi tista »frišna«? Drugo prodajalko sem vprašal, zakaj imajo nekateri tako visoke cene?

Povedala mi je, da pač sami določajo ceno. Zaradi tega se mi je pred dnevi pritoževala neka gospodinja, da ji pravijo gospodinje — kupci jajc —, da jih ne bodo plačevale dražje, kot pa je cena v »Gorenjcu«.

Poceni kokoši

Ta dan so v Tržiču prodajali tudi žive kokoši. Ena izmed gospodinj me je pocukala za rokav. »Ravno prav, da sem vas tu dobila.« Na kakšen način me je poznala, da sem od

Kljub temu, da je sinka bolj zanimal »svetli kič« kot mamo, se je ob blisku fotoaparata obrnil proti nam

»Dobro jutro!« Oprostite, tako namreč piše na prtu, ki mi ga je ponujal prijazni možakar

»cajtenga«, ne vem. »Ali nj to naravnost golju-fija. Vi ste v »Glasu« tako lepo napisali, da so žive kokoši 60 do 70 dinarjev za kilogram. Tu pa jih ti »oderuhi« prodajajo po 700 dinarjev za kilogram.«

Komaj sem uspel pojasniti, da jo je v časopisu zagodel tiskarski škrat. In da tu niso tako »oderuški« kot ona to misli.

Zakaj toliko »kiča«?

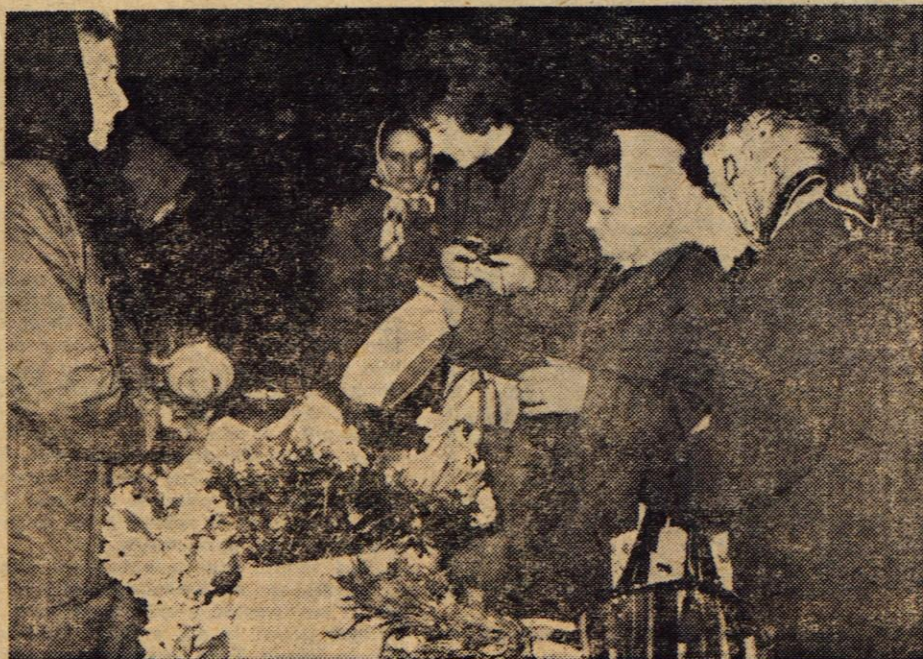
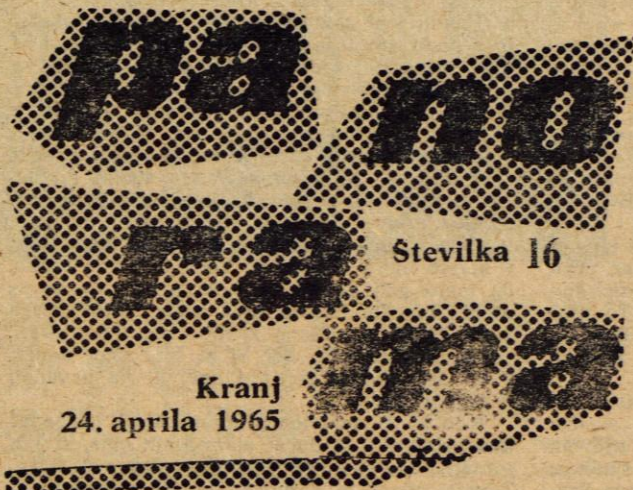
Tega je dovolj na vseh trgih po Jugoslaviji. Med te lahko prištevamo tudi Tržič in Jesenice.

Že uvodoma sem napisal, kako »lepo« ponujajo »dragocene« predmete.

Ves ta material je iz »čistega« aluminija, ki je prebarvan z raznimi svetlimi barvami in je na oči zelo lep in privlačen. Za tak »poročni« prstan ti ljudje zahtevajo celih petsto dinarjev. Ali ni škoda denarja za tak ničvreden KIC???

Jože JARC

Nekoč so »glihali« samo možje. Danes pa najdeš največ žena, ki morajo prihraniti kak dinar

Brazilijska v upanju

Dvanajst ur dolg polet z Boeingom po Merimozovih stopinjah (francoski pilot, ki je leta 1933 prvi preletel južni Atlantik v obeh smereh in na povratku izginil v Dakarskem prelivu) in že se je pred menoj odprl ves sijaj zaliva Ria. Ob istem pogledu je nekoč francoski pisatelj Blaise Cendrars vzkliknil: »Živeti tukaj — to je prava sreča!«

Mesto, raztegnjeno na bregovih zaliva in obali oceana Rio de Janeiro. Njegove plaže leže med golimi in strmimi griči, katerih edini simbol je

košček sladkorja. Mesto, stisnjeno med vrhove in morske valove, z nebotičniki, ki so samo nekaj metrov oddaljeni od kopalcev na bližnji plaži. Se nikoli ni bila zmes železobetona, rumenega peska in hrupa, prilepljenega na ostre gorske vrhove, tako vesela. Če je kje kako mesto, ki se popolnoma ujema in staplja s svojim okoljem, potem je to Rio de Janeiro.

Se le ko mine prvo navdušenje, človek prav opazi tisoče in stotisoče kolib, pritisnjenih na pobočja gričev, prav tja do središča Ria in nad njegove nebotičnike. Čudno negotove se zde te zbirke desak, ki jim pravijo favele. V njih živi tretjina prebivalcev Ria.

Se nekaj je, kar očara na plažah od Leblona do Botafoga ter od Copacabane do Catete in ne nazadnje v Riu samem: množica, prebivalstvo, ki se vsepovsod ravnodušno gnete in neprestano nekam hiti, v središču mesta v kravatih, na plaži v majicah, od najtemnejšega Afričana do najbolj svetločnega Norvežana, neskončna mešanica, neskončna paleta najrazličnejših nians polti, smejoča, ljubezniva in gostoljubna množica, preprosta toda lepa, plemenita. Prožni koraki, mehki gibi, močje z močnimi rameni, ženske z valujočimi boki in vitkimi vratovi... ne

zilca. Dve ali tri trgovinice torej, kjer je škatla konzerv tako nenavadna kot strel na koncertu in kapljica vode, drobna kapljica za dva, tri, štiri tisoč oseb. Tu je neprestano valovanje ljudi po strmih stezah in prav tako strmih stopniščih, neskončno križarjenje po ovinkih med barakami, vse od ulice pa prav do vrha zadnjih barak. Otroci in ženske se brez prestanka spuščajo po vijugavih stezah s kanglami, čutarami in lonci v rokah in se zopet vračajo z istimi posodami, le da se iz njih neopazno poliva voda.

In potem so ob vznožju favel še dolge vrste perila. Lepo in belo je, last bogatih družin, ki žive v bližini. Perice dan na dan prinašajo kupe umazanega perila, ga skrbno operejo — in koliko družin živi samo od tega dela — medtem ko njihovi otroci jedo in spijo med štirimi slabo zvezanimi deskami.

Vsa snažnost tod med favelami, je presenetljiva, nedopovedljiva. Tudi njihova notranjost je prav tako urejena kot so otroci, žene in moške, ki se srečujejo na poteh in stopniščih. Oblačila so obrabljena, toda brezhibno čista, prav kot lasje in obrazi.

Gostoljubnost in ne nazadnje celo pobratenje je tu splošno pravilo. Skupina dečkov je čeb-

in iluzijah

moreš se načuditi tolikšni naravni milini, tako svobodni in ponosni hoji.

Vtis je silovit. Slike se kopičijo. Toda mahoma se zaveš, da so ta lepota, gibanje in koraki vendar mladost. V tej pisani množici zaman iščeš starce.

Brazilci umirajo povprečno pri tridesetih letih, petdeset odstotkov prebivalcev Ria pa izgine že pri devetnaistih letih: tisti pa, ki jih občudujemo na ulicah in nabrežjih — tisti so »preživelci«.

Če ne bi nekoč vstal že ob petih zjutraj in odšel ven, ne bi nikoli videl pred hotelom na znameniti cesti Copacabana orjaške cisterne, ki je pravkar polnila hotelski vodni rezervoar. Voda, ki vsak dan polni umivalnike in banje v hotelu, prepotuje štirideset kilometrov. V Riu vsako leto za nekaj mesecev zmanjka vode... Samo v tistem tednu, ko sem prebival tam, je umrlo od žeje trideset otrok.

Naključje je hotelo, da sem zapustil Copacabano in se preselil v Leblon. Bil sem priča razdeljevanju sladkorja v neki mahni trgovinici. Bil je pravi čudež, da se je sploh pojavil na trgu. Pet dni pozneje pa si nisem znal razložiti, zakaj so vse dolge in brezkončne vrste pred sladkornimi trgovinami tako naglo izginile. Sladkorja je bilo zopet dovolj, le da mu je cena poskočila od 55 na 103 cruzeirosov.

Od leta 1957 so se cene zvišale za štirikrat. Kilogram mesa je leta 1956 veljal 40 cruzeirosov, danes — neverjetno, velja 600. Leta 1962 so družine v Riu, ogorčene zaradi lakote, onemlele številna skladišča in trgovine, odnašajoč s seboj riž, sladkor in fižol. Po snopadu s policijo je ostalo za njimi na pločniku 42 mrtvih in 700 ranjenih. Danes sedemdeset odstotkov teh družin trpi zaradi podhranjenosti. In če si januarja leta 1959 dobil za 147 cruzeirosov en dolar, je bilo pet let kasneje, v januarju leta 1964, moč dobiti isti dolar za 1250 cruzeirosov.

Noben Kariok (prebivalec Ria) vas ne bo rad pospremil v favelo. Tam ne pozna nikogar, vrhu vsega pa dajejo vtis nenaseljenosti, čeprav živi tu tretjina prebivalcev velikega mesta. To niso samo ubogi, med njimi so tudi taki, ki Braziliji nekaj pomenijo. V nekaterih favelah ne manjka niti televizijski sprejemnik.

Pod zadnjo jagodo v velikem grozdu favel, ki se stiskajo na kamnitem pobočju — so dve ali tri tankovestno urejene trgovinice. V njih pa je moč dobiti le riž, manioc, fižol in sladkor, olje in čebulo. Taka je »dieta« povprečnega Bra-

zilca in me ogovarjala samo zato, ker sem jih slikal čisto na vrhu griča, tam kjer se mešajo črni, beli — mestici.

Tako živi najmanj milijon Kariokov. Prvo vprašanje pa je: zakaj tako?

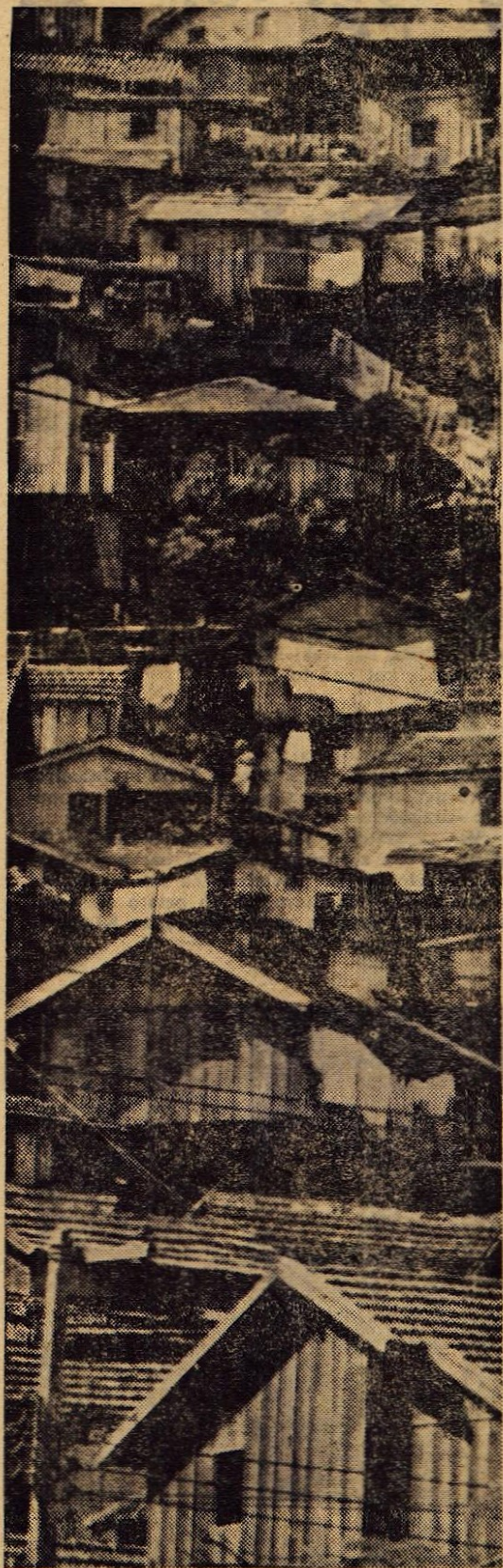
POŠAST, KI SE NAGIBA PROTI MORJU

Vse se je pričelo s sladkornim trsom. Črna zemlja od Bahie do Recifa, čudežno rodovitna, lahko daje ogromne količine te dragocene rastline. Brazilija izgublja tako svoje Indijance v korist kolonov, ki so jih trgovci s sužnji v velikih količinah uvažali s črnega kontinenta. Tako se je rodilo kolonialno nagnjenje. V rokah imamo enega od ključev, ki bo povedal veliko. Uspešna plenjenja, najprej sladkornega trsa, kasneje zlata, nato kavčuka in končno kave so zalagala industrijski trg v Evropi in Severni Ameriki. Delali pa so ljudje, ki niso bili ne beli, ne črni in niso znali izkoristiti prostranih ravnin v notranjosti dežele, izrazito poljedelskih, toda nenaseljenih. Tako je ostalo veliko neizkoriščene zemlje, ki bi lahko brezskrbneje hranila svoje prebivalstvo. Vsega bi bilo lahko dovolj.

Pošast, ki je sedemnajstkrat večja od Francije sili k morju. V njeni notranjosti ni veliko. Sao Paulo, Rio de Janeiro, Belo-Horizonte, Bahia, Recife, vsa ta velika mesta (razen Brazilie, ki jo bomo posebej obiskali) so ali pristanišča ali kraji, pomaknjeni za nekaj kilometrov v notranjost dežele, proč od morja in njegovih obal. Obdaja jih le močno cestno omrežje.

Brazilija ni samo ena. Več jih je. Ob obalah in v njeni notranjosti. V okolici Recifa, predelu, kjer izvrstno uspeva sladkorni trs, se od začetka sedemnajstega stoletja ni prav nič spremenilo. Lastniki velikih sladkornih plantaž še vedno neomejeno gospodarijo in zatirajo svoje podrejene. Telesne kazni še vedno niso odpravili. Gospodar, da bi kaznoval enega svojih dninarjev, ki je pobral ananas, katerega so pustili gniti na tleh že pred dnevi, ga obsodi na tri dni ječe. Pod razpaljenim nebom stoji polna kad vode, v katero mora obsojenec. Vode je ravno toliko, da mora goli dninar stati na prstih, da se ne utopi. Tri dni ostane brez hrane, okoli njega plava blato, pomešano z vodo, ne more spati, pravzaprav ne sme, ker bi ga bilo sicer konec. Tako čaka konec tretjega dne, ki pa navadno nikoli ne pride.

Kdo bi se upal temu upreti? Vsak gospodar ima oskrbnika in ducat oboroženih mož, ki jim pravijo »campagnas«. Njihova naloga ni težka. Zlomiti odpor in kaznovati uboge podrejene...

Favela, pripeta na pobočju griča, je prav gotovo ena najzanimivejših stvari v Riu

GLAS pionirjev

IZ DNEVNIKA PARTIZANA

ZLOČIN

Za nami je bil napad na Ribnico. Nemci nas sicer niso zasledovali, a stalno nas je nadlegovalo letalo, ki je od časa do časa preletelo nad našimi položaji. Tovariši so se upravičeno spraševali, zakaj nam navezniki ne pomagajo. Zeleli smo si, da bi nas podprlo vsaj eno letalo.

Ceprav je bilo mnogo tovarišev v patroljah in zasedah, so imeli vseeno toliko časa, da so pomagali domačinom pri njihovih vsakdanjih opravilih. Cepili so drva, pomagali kidati gnoj iz hlevov, orali, sejali in pleli. Dobro so se zavedali, da pomagajo s svojim delom samim sebi. Zavedali so se, da je hrana, ki jo pridelujejo vaščani, tudi naša hrana.

Domačini so nas radi gledali in so nam bili hvaležni za pomoč. Postali so zaupljivi in nam povsod pomagali. Nekateri so se zanimali celo za svoje svojce, ki so bili pri domobrancih. Zanimalo jih je, če lahko vstopijo v naše vrste.

Kmalu pa so domobranci zavohali, kaj se plete med nami in domačini. Priplazili so se izdajalci, napadli naše položaje in istočasno zažgali več poslopij v vasi pod nami. Kasneje smo izvedeli, da so bili v požigalskih kolonah skoraj sami domačini. Zažgali so hiše domačinov, ki so nam največ pomagali. Zagrozili so, da bodo zažgali prav vsako hišo, ki bo še pomagala. Dosegli so prav nasproti. Vsi prebivalci so obsojali njihov zločin, še celo tisti, katerih svojci so bili pri njih.

Naš bataljon jim je takoj vrnil napad, a bilo je že prepozno. Hiše so že zagorele in veliki ognjeni zubli so objeli domove, v katerih so nas ljudje tako radi sprejemali. V redkih, izsušenih vodnjakih je bilo premalo vode, da bi jim lahko pomagali. Lahko smo jim pomagali le reševati premočnine.

Ni se še dobro polegel požar, ko so nas Nemci že začeli obstreljevati z minami in granatami. Zvižgalo in tre-

skalo je okrog hiš, kljub temu pa nismo pretrpeli nobenih izgub.

Nič čudnega, da so Nemci tako noreli in si dajali duška. Od naših kurirjev smo namreč izvedeli, da je XV. divizija na pragu Ljubljane. Bili smo veseli in zadovoljni. Le kaj bodo k veseli novici rekli Ljubljančani?

Med lovci

V večji lovski družbi so govorili, kaj vse je kdo na lovu doživel in kaj je bilo najbolj smešno. Oglasil se je lovec Dolgi in začel pripovedovati:

»Ko sem bil mlajši, sem tako hitro tekkel, da sem dohitel vsakega zajca, ga potipal, če je dovolj rejen in ga šele nato ustrelil.«

Lovec Prekratek pa je povedal:

»Zadnjo zimo sem hodil za racami in sem moral šibre nasoliti. Race sem streljal s takih višin, da bi se sicer prej usmradile, preden bi padle na tla.«

»Vse to ni nič,« pravi lovec Modrijan. »Ko sem letos čakal srnjaka in sedel na trinožnem lovskem stolčku, se pojavi ogromen gad, ki je meril na mojo nogo. Ko je vsekaj, sem še mogel odmakniti nogo.«

»In kaj se je zgodilo?« je zamomljal lovec Radovednež.

»I, polomil si je zobe!« vzklikne nekdo iz ozadja.

»To že,« odvrne Modrijan, »ampak v kratkem so postale stolčkove noge debele kot hloh.«

Mara Koren iz
Magoza pri Kobaridu

Mirko je sanjal

Naš Mirko je sanjal, da mucka ima, pravega mucka, ki brke ima. Sanjal je še, da pujska ima, pravega pujska, ki repek ima.

Franci Kalan
(»Mladi svet«)

Kdor ne posluša, naj okuša

Mihec je deček dvanajstih let, nekoliko okrogel in gostih kostanjevih las. Hodi v peti razred in se kar dobro uči. Le neposlušen in trmoglav je.

Ko je Mihec tisto jutro vstal, je takoj vedel, da dan ne bo minil brez neprijetnosti. Obkel se je, obul, popravil šolske stvari v torbo in jo vrgel na rame. Pojedel je pripravljen kos kruha in hotel piti kavo. »Pazi!« je zavpila v strahu mama. Vendar je bilo prepozno. Vroča tekočina ga je spekla v ustih. »Au, kako boli!« je zavpil Mihec in spustil skodelico iz rok. Na tleh je zagledal veliko lužo kave, v njej pa drobne črepinje lepe mamine skodelice.

Ko si je opomogel od strahu, je skočil na svojega »jeklenega konjička«. Ni poslušal maminih besed. Le nekaj jih je še ujel: »Ne vozi nikogar! Pazi v šoli! Bodi...«

Dohitel je svojega prijatelja in sošolca Janka. Da bi se mu prikupil, ga je povabil k sebi na kolo. V dvoje

je bila vožnja veliko bolj prijetna.

Naenkrat je kolo zaškrtalo in oba »pridneža« sta se znašla ob cestnem jarku. Nesrečo je povzročil dežnik, ki ga je Jankec vtaknil v kolo. Ko sta hotela nadaljevati pot, Jankec ni mogel vstati, ker si je pri padcu izpahnil nogo. Mihec je stekel po zdravnika, a ker ga ni takoj našel, je zamudil pouk.

V šoli je bil raztresen in ves čas so mu misli uhajale na opeklino v ustih, razbito skodelico, polomljen dežnik, Jankovo nogo in kolo. Učiteljica ga je vprašala o mejnih ploskvah. Vprašanje je ostalo brez odgovora in v redovalnici je zrasla velika enojka.

Po končanem pouku ga je doma čakal oče z leskovo šibo v roki. Pošteno mu je izprašil hlače. A Mihca ni bolelo zato, ker jih je dobil po zadnjici, ampak zato, ker ni poslušal mame, saj bi se tako lahko rešil vseh nevesčnosti.

Vida Bogataj, Kranj

PIONIRJI sodelujte

Vabimo vse pionirje, da vašem kraju žive ljudje, ki sodelujejo v GLASU PIONIRJEV. Pošljite na uredništvo svoje pesmice, risbe in slike. Prav gotovo ste od starejših slišali zanimive zgodbe iz časov okupacije, tem vašem udejstvovanju. Vse vaše prispevke pošljite na naslov: Uredništvo vseh prihod. Vse, kar je za »Glas«, za Glas pionirjev nimivega, bomo objavili. V Kranj.

Radioaktivnost črni filme

Profesor dr. Boris Rajevskij z biofizikalnega oddelka Max-Planck-Instituta opozarja na možne motnje, ki bodo nastale pri podjetjih z vskladiščenimi nerazvitimi filmi. Motnje v obliki črnenja filmov so posledice radioaktivnih padavin.

Sedemletna raziskovanja dr. Rajevskega so potrdila važnost stalnih preiskav o radioaktivnosti snovi pri proizvodnji filmov. Profesor navaja primer, ko je neka tovarna nekontrolirano uporabila pri embalaži rentgen filmov predelano slamo. Radioaktivna slama je v nekaj tednih popolnoma počrnila vse nerazvite filme.

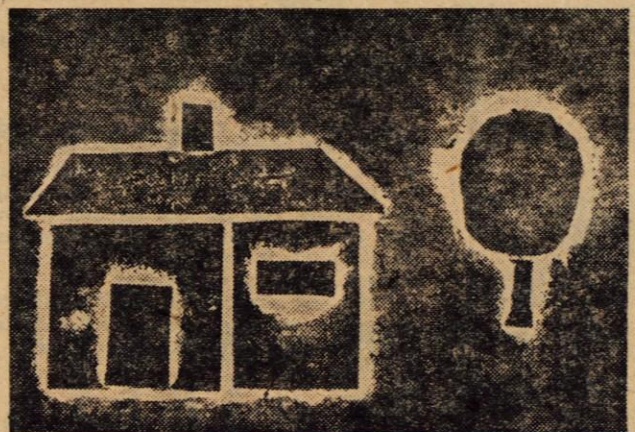
Pitna voda pridobljena z jedrsko energijo

60 odstotkov zemeljske površine zajemajo puščave, pustinja in stepe, kjer živi danes že okrog 150 milijonov ljudi. Do leta 2.000 domnevaže, da se bo število naseljenih ljudi v teh krajih podvojilo.

Glavna značilnost teh področij zemlje je stalno pomanjkanje pitne vode. Samo voda preprečuje večjo obiludenost in razvoj. Znanstveniki, ki se bavijo z miroljubno uporabo jedrske energije, so prišli do zaključka, da ni več problemov pri projektu atomske elektrarne, ki bi dajala toploto ali električno energijo in hkrati pretvarjala slano morsko vodo v sladko.

Američani sedaj načrtujejo prvo takšno centralo za Južno Kalifornijo, kjer so posebno suha področja brez atmosferskih padavin.

LEPLJENKA ZA TISK

Lepljenka za tisk je primerna za pionirje od 10 let dalje. Na lepenko narišemo najprej risbo, nato jo razrežemo in jo nalepimo na drugo lepenko. Pri lepljenju moramo paziti, da je med lepljenimi deli nekoliko razmaha. To imenujemo klišé. Ko je klišé gotov, ga pre-

mažemo s tiskarsko barvo, ki jo nanašamo z valjarjem. Na premazan klišé pritisnemo papir in ga dobro utremo z gladkim predmetom (glavnik, ročaj noža).

Center za estetsko vzgojo pri pionirski knjižnici v Kranju

Dvoje nagrobnikov s Prešernovimi verzii

Spríčo vsakodnevni otožni ugotovitvi, da smo tu in tam še prehitro podrli harmonično, solidno staro stavbo in jo v naglici nadomestili z moderno spako; da smo na to in ono zgodovinsko dediščino pozabili ter jo prepustili pogubi in izgubi; da marsikaj zanemarjamo, kar še k sreči imamo; da včasih za kako važno stvar še sploh ne vemo, da obstoja — skratka, spríčo vsega tega se nam nehote vsili misel, da pretirana civilizacija življenja ne lajša, ampak krajša ter jemlje čas in smisel za vse lepo in zlahtno.

V tem prepričanju nas potrjuje vse-splošna zanemarjenost starega Kranja. Pravi turizem namreč ne nudi gostu le postelje, litra vina in klobaso — pravi turizem mora biti kulturen! Ko gostje kranjskega hotela v kakem dolgočasu stopijo v sosedno ozko uličico ali na kako dvorišče ali pa pogledajo v čudoviti kanjon Kokre, se morajo gotovo zgroziti nad popolno odsotnostjo naše slavne redoljubnosti in čistoljubnosti, povsod naletajo na razpad, nesnago, smrad in skrajno zanemarjenost! Ali lastniki hiš res nimajo več radi svojih domov? Ali upravniki in oskrbniki hiš v družbenem lastništvu nimajo pravi nobenega čuta odgovornosti in estetskega smisla? Ali vsaj občutka ponosa in delovnega zadoščenja.

Z našimi kramljanji o Prešernu bi radi ljudi ne le seznanjali o nekaterih mikavnih dogodkih iz preteklosti, pač pa bi radi tudi vzbudili in utrdili ljubezen do našega starega Kranja, Prešernovega mesta!

Zato danes nekoliko natančneje govorimo o dveh nagrobnikih, ki se ju je dotaknil pesnikov genij.

FRANC JULIANI

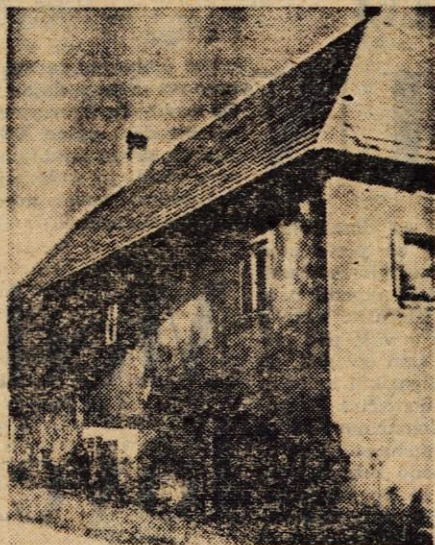
Prvi nagrobni kamen, ki nas zanima zaradi Prešernovega napisa, je posvečen spomenu Franca Julianija, duhovnika na gori sv. Jošta (860 m) v onem času (leta 1834), ko je Samassa vžil slavni romarski zvon z znanim napisom:

»Moj bron je najden bil v dnu morja, ko Turzhije kraljestvo v Heladi konzhal je Navarin. Ga kupi romar, ga Samassa v zvon prelije, glasim zdaj boshjo zhašt iz svetga Jostha lin.«

Ker je bil Jošt podružnična cerkev

Smartnega, so Julianija pokopali na farnem pokopališču v dolini. Spominski napis zanj je brččas naročil pri Prešernu takratni šmartinski župnik Jurij Kalan (1774—1844). Osem let pozneje je Prešeren moral tudi zanj sestaviti nagrobni napis...

Plošča iz sivega marmorja, v velikosti 150 x 75 cm, je danes kaj neugledno namješena na desno stran vhoda v mrtvašnico. Spodaj je že močno poškodovana, tudi napis je v spodnjih vrsticah le še slabo viden. Včasih kar plohe in drugo kra-

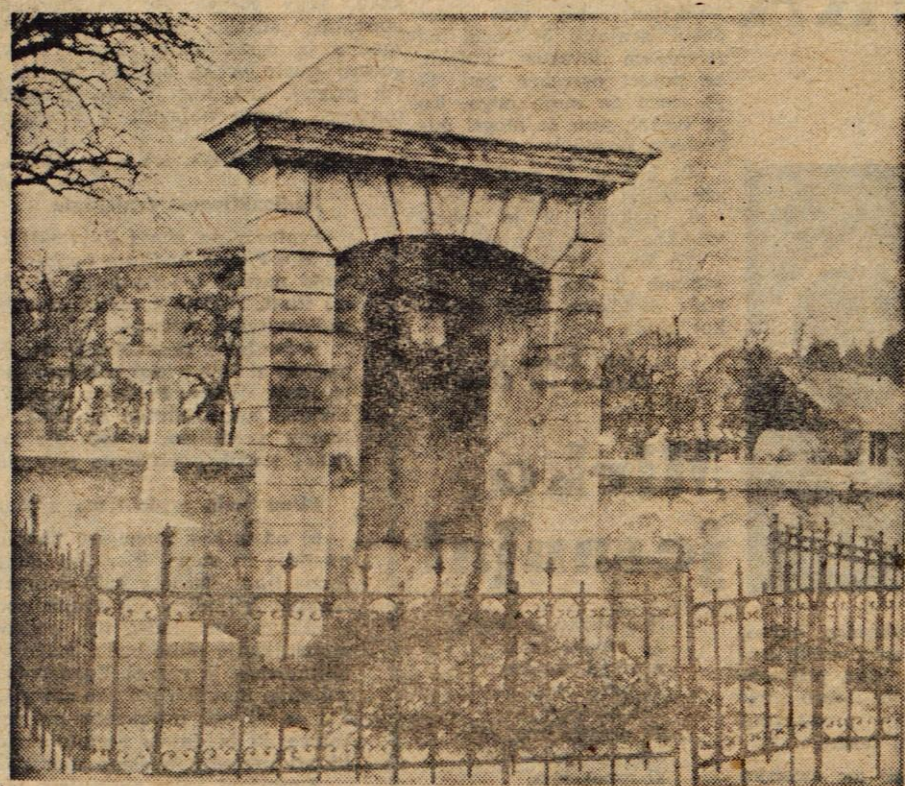
Nagrobnik šmartinskega župnika Jurija Kalana. Napis je oskrbel Prešeren

mo naslonijo na ploščo ubogega Julianija, nekdanj tako slovečega govornika... Pred leti so ploščo enostavno prebelili, zato so zdaj črke napisa bele, namesto da bi bile Prešernove besede zlate!

Za silo res še danes lahko prečitamo Prešernove besede:

Grob gospoda Franca Juliani, duhovnika pastirja na gori svetiga Jostha, ki je bil rojen 15. kosaperska 1756, in ki je umrl 14. grudna 1836.

Opasal vere je oróshje
Sa bóshjo zhašt vojshák gorézh,
Bil svitel svézhnjek, zerkve bóshje,
Je prid'gar, spovednik slovézh.

Grobišče sempetrskih plemičev Vestov; na levi grob Prešernovega prijatelja ing. Franca Potočnika

Da bres mozbi bi nozh b'la huda,
Zhuvál je romarjov pastir;
Tam Bog mu daj plazhilo truda,
V nebesih vshivat' vezhni mir!

Ze zaradi teh vklesanih besed, ki jih je zagotovo napisal naš največji pesnik, saj je verze priobčil v »Klasju« leta 1866 prireditelj druge izdaje »Poezije« Fran Levstik, bi pač morali bolj poskrbeti za to dragoceno ploščo, ki je potrebna najprej utrditve, nato pa kompletne obnove.

Le čigava dolžnost ali pa pravica je, to častno nalogo na pragu Prešernovega Kranja urediti? Svojcev Juliani nima nobenih več; torej sta tu le še župni urad in Zavod za spomeniško varstvo! Čas tudi kamen razjeda, pohiteti je trebal!

JURIJ KALAN

Drug nagrobnik s Prešernovimi verzii je vzidan v zunanjo cerkveno steno, na levo stran od vhoda. Pozlačen napis na črni marmorni plošči (110 x 57 cm) je še prav dobro čitljiv:

Gospod Juri Kallan, pred dehanj v Begnah, od 21. velkega travna 1822 fajmoshter v Šmartni per Kranji. Rojen 4. malga travna 1774, umrl 17. svezhana 1844.

Salshal zerkve, vidijózhje
Prebivalsha je Bogá.
De bi bolj molitve vrózhje
Shle v nebésa is serzá.

Bóg bogastvo je pogméral,
Zhašt povernil mu s zhaštjó.
Shiv rad vbóge je podpéral,
Kar sapustil je, njih bó.

Spolnil rad je vsakmu shólje,
Dur odperl mu in serzé;
Bil perjatlov je veselje
Njim ozhi po njim rosé.

Fara vsa po njim shaluje,
Bil je njeni svest pastir,
Bog, ki déla vse plazhuje,
Naj mu dá nebeskih mir!

Tudi ta grobni napis je v, Prešernu tako ljubi, bohoríčiči. — Edino, manj razumljivo, starinsko besedico zasledimo v prvi vrstici druge kitice: »pogméral« je sestavljenka iz domačega predloga »po« in nemškega glagola »vermehren« (pomnožiti). »Pogmerati« ali pogmirati je še danes živ izraz v gorenjskem besedišču.

Zanimivo je ob tem grobnem napisu vedeti, da je bil prvič objavljen šele leta 1914 v dodatku študije dr. Avgusta Zigona »France Prešeren, poet in umetnik.«

Vendar pa je tudi ta nagrobnik, ki se ga je dotaknil Prešernov pesniški genij, potreben določenih manjših popravil ali vsaj minimalno boljše oskrbe. Z omelem in mokro krpo bi se vsaj prašna nesnaga kaj hitro dala odstraniti. Brez stroškov, brez spomeniških strokovnjakov — le z malo dobre volje in s kancem spoštovanja do našega pesnika.

Zalostno je, da so taki apeli danes, v eri kulture, sploh še potrebni!

Saj bi vendar z boljšo oskrbo obeh nagrobnikov napravili Smartno zanimivo za vse Prešernove častilce. Marsikdo bi se tu ustavil in pomislil ne le na ustvarjalce verzov, pač pa tudi na oba duhovnika, zanimiva moža in vrla narodnjaka. Saj sta njuni imeni nesmrtno povezani z imenom našega prvega poeta.

Kako vse drugače, z najvišjo pieteto in visokim estetskim čutom so podobne stvari uredili v Breznici pri Žirovnici!

Vestovi s Šempetra, pesnikovi prijatelji

Šmartinsko pokopališče pa ni vstopilo v slovensko literarno zgodovino le zaradi Julianovega in Kalanovega napisa, pač pa hrani še tretjo znamenitost: grobišče rodne plemenitih Vestov, v Prešernovih kranjskih letih lastnikov Šempeterskega gradu pod Šmarjetno goro.

Ostanki Schrottenthuma v Šmartnem

V zahodnem delu, tik ob zidu pri izhodnih vratih, stoji v litoželezni ograji troje nagrobnikov, ki nam povedo, da tu poleg ostalih članov rodbine, spi tudi Marija Vest por. Gasperini (1811—1861) in Viktor Vest (1819—1886), njen mlajši brat.

Za Marijo Vestovo trdi tradicija, da se je s Prešernom poznala še pred svojo moztvijo s sinom graščaka na Senkovem turnu, Friderikom pl. Gasperinijem. V času, ko se je naš pesnik naselil v Kranju, pa je bila Marija že poročena. A njeno navdušenje za pesnika je bilo tako veliko, da je mejilo že na sanjaštvo. Tako vsaj trdijo pisani viri. Seveda je bilo to navdušenje le platična romantika: Saj je tedaj, v letih 1846—1849, Prešeren že osivél ter bil ves grenek in utrujen mož, sicer slaven poet, a kot človek že brez vseh nad... Marija pa je bila takrat na višku življenjske moči, bila je srečno poročena, lepa žena uglednega uradnika pri cesarskem namestništvu. — Za njo se trdi drugo izročilo, da je bila prav ona tista nagajiva plesalka na nekem hišnem balu v gradu Kieselstein, ki je pesniku zataknila vrtnico v frakov rever. Na prav ta dogodek, je potem Prešeren še isto noč zložil verze: »Eno rožico mi je dala...«

Morda bo kdo hitro povprašal, kako je vendar mogel zaiti naš demokratični pesnik v tako grajsko družbo, saj mu za gospodo, ne za pravo, ne za jaro, nikoli ni bilo prav mar? Za pojasnilo teh zvez pa moramo seči prav v Prešernovo zgodnjo mladost, ko je bil v Ljubljani domači učitelj pri Pagliaruezzijskih na Cekinovem gradu (tik poleg sedanje športne dvorane Stanka Bloudka). Tedaj, v letih pesnikovega bivanja v Kranju, pa je bila lastnica Kieselsteina Marija Kalker, sestra Sigismunda in Natalisa Pagliaruzzijska. Torej so si bili znanci še iz Ljubljane.

Pa se povrnimo k Mariji Vestovi, ki je tako oboževala našega pesnika, da je v letu 1848 celo uglasbila njegovo podoknico »Luna sije, kladvo bije...« Melodija, ki sicer ni ohranjena, a so se je sodobniki spominjali, je bila skomponirana v smislu mehke italijanske serenadne glasbe.

V dneh marčne revolucije leta 1848 sta to pesem nekega večera zapela v stražnici Narodne garde Marijin brat Viktor pl. Vest in Franc Potočnik. Pesem je gnila vse prisotne gardiste do solz, med njimi najbolj Prešerna samega. V njem so se znova zbudili grenki mladostni spomini in neuslišani upi v ljubezen do Julije. Zanesljivo sporočilo še dodaja, da je čustveno pretreseni pesnik ihtel zbežal v noč...

ČRTOMIR ZOREC

(nadaljevanje prihodnjič)

Blejskerazglednice (s hrbtne strani)

Bled je v teh dneh prazen in pust. Morda je sem pa tja že čutili, da se bliža sezona. Če pogledamo okoli sebe, na več mestih lahko vidimo delavce, ki vneto pripravljajo in urejajo nekatere objekte. Gostov še ni veliko. V enem dnevu, ko sem bil na Bledu, sem lahko videl le nekaj avtomobilov s tujo registrsko tablico. Ulice so prazne. Imel sem občutek, kot da sem prišel v kraj, ki ga še nisem videl. Navajen sem tistega velikega vrveža, tujih ljudi, polno čolnov, polnih kavarn... Vsega tega tokrat nisem videl. Toda blejski turistični delavci hite. Hite, da bi ne zamudili zadnjega vlaka v novo sezono.

DRUGO NAJVEČJE TURISTIČNO SREDIŠČE

Znano je, da je Bled v prejšnjem stoletju zaslovel po Evropi po svojih naravnih lepotah. Tisti, ki so imeli dovolj denarja ali boljše povedano — mogotci s polnimi denarnicami, so si že takrat gradili ter kupovali hiše v tem čudovitem kraju. Po prvi svetovni vojni je Bled že dobil značaj turističnega mesta. Danes pa se na Bledu več ali manj pogovarjajo samo še o turizmu in o tem, kako bi privabili čimveč turistov.

Kratek pogled v statistične podatke nam pove, da je bilo v Sloveniji leta 1959 vsega skupaj 686.000 domačih in tujih gostov v naših največjih turističnih središčih. Lani pa smo zabeležili že 1.143.400 turistov. To pomeni, da se je število turistov v petih letih dvignilo za skoraj še enkrat toliko. Prenočitve pa niso šle v enakem sorazmerju. V petih letih se je število nočitev dvignilo za več kot en milijon. V lanskem letu, če smo natančni, smo dosegli precej visoko številko nočitev, saj so gosti v Sloveniji nič manj kot 3.676.800 krat. Bled je no število nočitev na dru-

gem mestu za Portorožem. Če pa upoštevamo še to, da je vsega skupaj na Bledu bilo lani le 3220 postelj, dobe te številke še večjo vrednost. Taki so torej statistični podatki, ki jasno kažejo, da je naše največje turistično središče na Goronjskem polbi na Bledu, sem lahko videl le nekaj avtomobilov s tujo registrsko tablico. Ulice so prazne. Imel sem občutek, kot da sem prišel v kraj, ki ga še nisem videl. Navajen sem tistega velikega vrveža, tujih ljudi, polno čolnov, polnih kavarn... Vsega tega tokrat nisem videl. Toda blejski turistični delavci hite. Hite, da bi ne zamudili zadnjega vlaka v novo sezono.

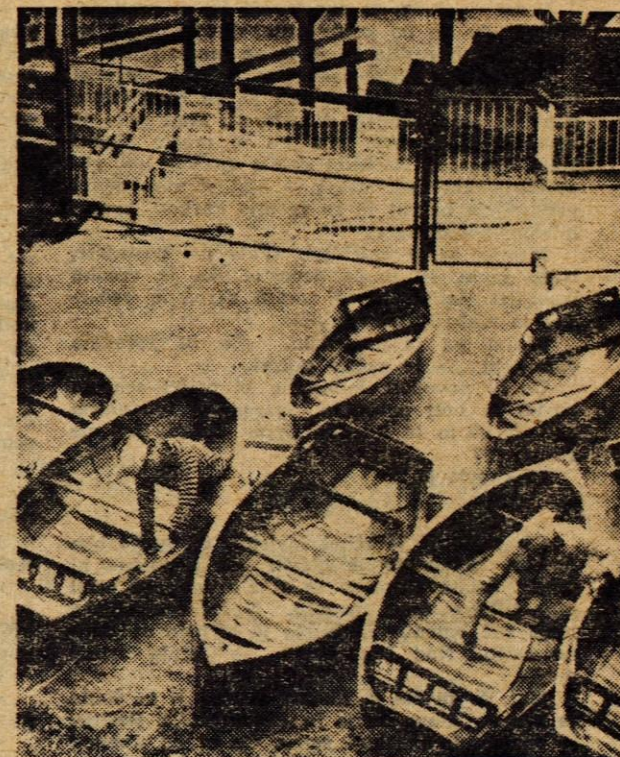
LETOS NI PRIČAKOVATI VEČJEGA ŠTEVILA TURISTOV

V kratkem pričakujejo, da se bodo v hotelih že nastanile prve večje skupine turistov. Tako je 14. aprila prispele na Bled prva skupina pedesetih angleških turistov. In kaj lahko v tem času Bleščani nudijo svojim gostom. Pravzaprav nič. Citalnica še ni odprta. Večjih prireditev pa v tem času še ni. Nad vožnjo s čolni pa bi vsaj jaz, v tem še precej hladnem vremenu, ne bil preveč navdušen.

Ko sem pohajkoval po praznem Bledu, sem si nenadoma zaželel, da bi nekaj pojedel.

Zavil sem v mlečno restavracijo, za katero sem menil, da mi ne bodo napravili prevelikega računa. Toda res, da je bila prodajalka precej prijazna, sem kljub njeni prijaznosti lahko dobil le jogurt (ali pa vroče mleko) ter sveže žemlje. Rekla mi je, da drugega v tem času še nimajo in da bodo v kratkem odprli jedilnico, v kateri bi se, če bi prišel kasneje, lahko najedel.

Veliko objektov pa še ni urejenih in kot vse kaže, jih za to sezono tudi ne mislijo urediti. Večina slik, ki prikazuje Bled, je imela, vključenih tudi stolp na kopališču. Ta je že nekaj časa podrt in kot vse kaže, še nekaj časa ne bo novega. Vsaj to sezono še ne! Minigolf pa je že odprt. Vse steze so na novo

Sezona je pred vrati. Čolni v popravilu.

ZAVOD ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA

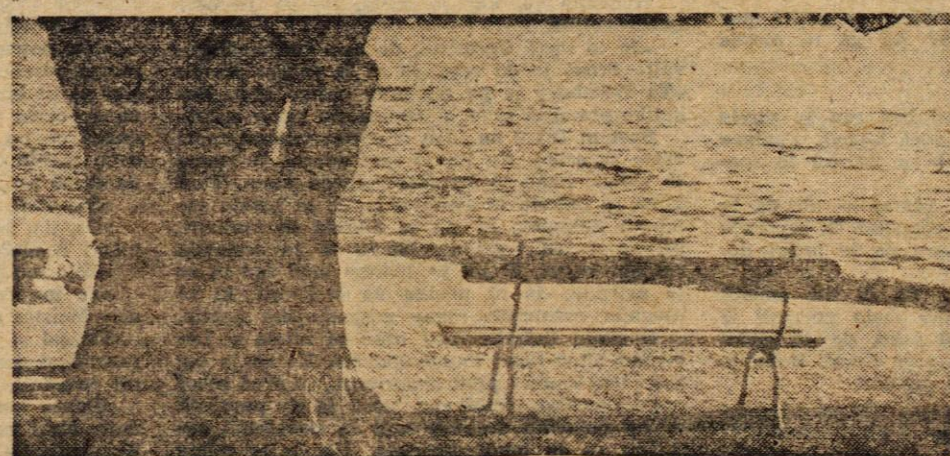
Obiskal sem nekdanjega predsednika turističnega društva tovariša Sanco, ki mi je rade volje povedal marsikaj o pospeševanju sob, pridobivanju novih privatnih ležš, lepotno razsvetljavo, skratka vsa okvirna dela, ki pa so za tako turistično središče kot je Bled izredno pomembna.

IGRALNICA?

V okvir dela novega »Zavoda« bo prišla tudi igralnica. Lahko bi rekel, da me je novica o tem prijetno presenetila, kajti vse do takrat nisem vedel, da namerevajo na Bledu odpreti tak lokal.

Potreba po nji se je pokazala že pred leti, vendar je bila misel nanjo za blejske turistične delavce le skrita želja, za katero niso upali, da jim jo bo kdajkoli uspelo realizirati. Toda sedaj poteka jo že resne priprave. Po vsej verjetnosti bo odprta že v sredini junija. In prostori: te bo našla nova igralnica v hotelu »Jelovica«. Potekajo že zadnji dogovori z igralnico v San Remu in Portorožu, kjer bodo dobili tudi opremo in potrebne kadre za vodenje iger. Na Bledu so prepričani, da bo igralnica opravičila svoj obstoj (vanjo bodo imeli dostop le tujci, ker so pri nas igre za denar prepovedane), tako da bodo čez nekaj let, če bo potrebno, sezidali posebno stavbo.

Take so torej blejske turistične razglednice, če bi jih posneli in popisali s hrbtne strani v tem času. Res, da je Bled še pust, da še ni tistega pravega turističnega vdušja, ki traja vse od maja pa do oktobra. Toda že prihajajo prvi znanilci sezone — turisti in ne bo več dolgo, ko bodo razglednice z Bleda veliko bolj živahne in zanimive.

Klopce v parkih so še prazne.

Videl jo, kako je zaprla oči in se zazibala. Misleč, da se bo onesvestila, jo je prijel za roke, toda osvestila se je in se mu iztrgala.

»To, seveda, kaže zadevo v povsem drugačni luči,« je rekla. Zdelo se mu je, da njen odpor popušča. »Ali drugega izhoda ni, Maurice?« je vprašala tiho. »Ali vam ne bi mogla služiti kako drugače? Rada bi delala za vas kot gosposdinja, kot vaša dekla — bila bi vam dobra prijateljica in naj bi se zgodilo karkoli, zvesto bi vam pomagala.«

Meister se je smehljaj. »Patetični postajate, ljuba moja, in to je bedasto! Ali je vredno izgubljati toliko besed zaradi skromne večerice in malo ljubimkanja?«

Mirno ga je pogledala. »Če bi povedala Johnnyju...« je začela počasi.

Ce bi povedali Johnnyju, bi prišel sem in postal še bolj patetičen. Jaz pa bi telefoniral policiji in to bi bil Johnnyjev konec. Saj me razumete?

Prikimala je.

35

Ob petih ji je rekel Meister, da gre lahko domov. Bolela jo je glava. Vse popoldne ni mogla delati. Črke so se ji zlivale pred očmi v nečitljive črne madeže. Večernega obiska nista več omenila in hitela je iz hiše na temno cesto. Nad Deptfordom je ležala lahna megla.

Kaj, če bi šla k Alanu? Komaj ji je šinila ta misel v glavo, že jo je spet zavrnila. Rešitev si je morala poiskati sama. Če bi bil Johnny doma, ko je stopila v stanovanje, bi mu bila v svoji strašni potrnosti najbrž vse povedala,

»To bi ravno rad vedel, je dejal Blis in jo pogledal s svojimi črnimi očmi.« Najbrž je sporočilo Carovniku svoji ženi, ali pa sporočilo žene Carovniku. To sporočilo je napisano po code-ju, ki ga je nedavno tega pozabila v vaši sobi. Rad bi, da bi mi pokazali ta kode.«

»Zal mi je, Mr. Blis, je dejala in ga pozorno pogledala, »toda ta kode mi je nekdo ukradel in mislila sem, da...«

»Da sem ga ukradel jaz, kajne?« Ustnice so se mu nabrale v nejevoljen posmeh. »Torej niste verjeli tiste zgodbe, ki sem jo pripovedoval, kako sem sledil moškemu, ki je splezal v vaše stanovanje? Miss Lenley domnevati moram, da kodeja ni nihče odstranil iz vašega stanovanja, da je torej še vedno tu in da veste, kje je.«

Ceravno so bile te besede žaljive zanj, se ji je vendar zdelo, da jo hoče samo preizkusiti. Po njegovem obnašanju je sodila, da se hoče samo prepričati.

»Kodeja ni tu,« je odvrnila. »Pogrešila sem ga tisti večer, ko je bilo vlomljeno v stanovanje.«

Ni si bila na jasnem, ali je izražal njegov čudni pogled olajšanje ali dvom.

»Verjeti moram, kar ste povedali,« je dejal in zganil časopis. »Če je vaša izpoved resnična, nima kodeja nihče drug kot čarovnik ali njegova žena.«

Mary je bila nekoliko zmedena.

»Bo že tako, razen, če ni bila oseba, ki ste jo videli plezati v stanovanje...«

»Po mojem prepričanju je bil to Carovnik sam,« je menil Blis, ki v vsem tem pogovoru ni odvrnil oči od nje.

je prišla do njega, jo je ogovoril dr. Lomond, ne da bi obrnil glavo.

»Lepo je videti deklico s košarico, toda jajca, ki ste jih nakupili, niso tako dobra!«

Začudila se je in morala smejeti takemu odgovoru. To je bilo danes prvič, da jo je nekdo spravil v dobro voljo. »Glejte, tega pa nisem vedela, da sem pod policijskim nadzorstvom.«

»Ali ni čudno, da ve to tako malo ljudi?« je dejal tiho.

»Opazoval sem vas, ko ste nakupili jajca — deklica, preveč ste zaupljivi! Sveža jajca imajo od zunaj isto barvo kot jajca iz Matuzalemovih časov. — In nato sem pri razsvetljenem izločbenem oknu videl vaš skrbi polni obraz. Povedati vam moram, gospodična, da sem zelo dober opazovalec. Opazujem jajca, črepinje, čeljusti, nosove, oči in detektive! Ali je bil Mr. Blis neprijeten, ali pa je bil to vljudnosten obisk?«

»Ali ste vedeli, da me je obiskal Mr. Blis?« je začudeno vprašala.

Stari mož je prikimal. »Vse popoldne se je potikal tod okoli. Ko je šel v Malpas Mansion, sem se slučajno srečal z njim in sem mu voščil lahko noč. Toda to vam je pravi pravcati vitez žalostnega lica in niti trohice človeškega čustva ni v njegovem životu.«

»Ali zdajle tudi koga opazujete?« ga je podražila in se začudila, ko je pokazal s prstom na cesto pred njima.

»Evo ga, tamle!«

»Mr. Blis?« Pogledala je v noč in zagledala ob cestni svetilki vitko detektivovo postavo.

»To me zanima!« je priznal dr. Lomond. »Tako tajinstven je in vse, kar je tajinstvenega, me

31

Čarovnik

Če bi že sam ne razbral z njenega obupanega obraza, da se je zgodilo nekaj izrednega. Toda Johnnyja ni bilo doma. Na mizi je našla njegov listek, na katerem ji je sporočil, da je šel v mesto nekoga obiskat. Čez nekaj časa se je domislila imena. Bil je to posestnik in v nekdanjih lepih časih njihov sosed v Lenley-Courtu. Johnny ji je pripovedoval, da bi bil morda pripravljen pomagati jima spet na zeleno vejo. Zalostno se je nasmehnila. Vse te Johnnyjeve priprave so brez pomena, vse pojde po zlu, če...

Streslo jo je. Nobenega izhoda, nobene nade, same temne, strašne sence okrog nje. Ko je stopila v kuhinjo, ji je javilo njeno dekle, da stoji zunaj gospod, ki bi rad govoril z njo.

»Nikogar ne maram videti! Kdo pa je?«

»Ne vem, gospodična. Brado ima.«

Hitela je skozi jedilnico v predsobo.

»Na videz se morda že pozna, ime mi je Blis,« je menil mož pri vratih.

Pri srečanju jo je stisnilo. Čemu je prišel sem ta mož iz Scotland-Yarda? Ali ga ni morda poslal Maurice?

»Prosim, vstopite!«

Stopil je v sobo. Izpod brk mu je visela cigareta in le počasi je snel klobuk z glave kot da se mu upira, da bi ji izkazal to spoštovanje.

»Slišal sem, da je bil včeraj — ali pa je bilo to danes — vaš brat odpuščen iz zapora?«

»Včeraj,« je rekla, »danes pa je prišel domov.«

Čudno se ji je zdelo, da ni nič omenil Johnnyja, temveč je kratko malo potegnil iz žepa časopis in ga zganil tako, da je lahko brala samo eno kolono na prvi strani. Brala je objavo, ki jo je pokazal s prstom:

XZ1/2LBA 4T.QQ 57 g
LL 418 TS. A 79 Bf

»Kaj pomeni to?« je vprašala.

»Ali se Carovnika bojite, gospodična Lenleyeva?«

Kljub svojim skrbem se je nasmehnila. — »Prav nič! Zakaj pa naj bi se ga bala? Nič žalega mu nisem storila in kolikor vem, bi ženski nikoli ne storil kaj hudega.«

Spet tisti svojevrsten smehljaj. »Veseli me, da o tem ničvrednežu tako dobro mislite!« je dejal nekoliko bolj veselo. »Zal mi je, da tega mnenja ne morem deliti z vami. Kako pa vam kaj ugaja Meister?«

Vsakdo ji je zastavljal to vprašanje, ki ji je šlo včasih že kar do živga. Opazil je to in ne da bi počakal na odgovor, je nadaljeval: »Gospodična Lenleyeva, na svojega brata morate paziti, veste! Precej živ in nepremišljen je!«

»Tudi Maurice Meister misli tako!« Nekaj jo je gnalo, naj mu tako odgovori.

»Lejte no, da res tudi on tako misli?«

Pomislila je, kaj je rekla, da ga je tako udobrovoljila.

»Je to vse? Oprostite, da sem vas nadlegoval!« Prišel je do vrat, pa se še enkrat obrnil: »Ta Wembury je pa res prav pošten fant. Nekoliko prenagel sicer, v ostalem pa kar v redu!«

Spet ni čakal na njen odgovor, temveč zaprl vrata za seboj. Ko jih je spet odprla, je ravno še videla, kako je šel skozi glavna vrata. Tudi sama je morala iz stanovanja, če ni hotela zamuditi nakupov, ki jih je morala še opraviti, preden zapro trgovine. Naglo si je sestavila seznam stvari, ki jih je Johnny imel rad in se je prisilila, da ni mislila na možnosti, ki bi utegnile preobrniti njene gospodinjske načrte.

S svojo košarico pod roko je hitela v Levisham-High-Road in nakupovala. Ko se je čez kako uro vlačila proti stanovanju, je pred seboj opazila velikega moškega. Nosil je siv površnik in po nekoliko drsajoči hoji in povešenih ramenih ga je takoj spoznala. Hotela je mimo njega, ne da bi ga ogovorila, toda še preden

zanima. Take stvari so zame, starega moža, posebno privlačne.«

Poslovila se je in hitela domov, kamor je prišla obenem z Johnnyjem. Bil je zelo dobre volje. Šalil se je zaradi njenih nakupov in govoril o bridkih slutnjah, ki ga obhajajo zaradi vpliva teh nakupov na njegovo prebavo. Ni pomnila, da bi ga videla kdaj tako dobro razpoloženega. Potem pa je dejal nekaj, kar jo je posebno razveselilo.

»Tale Wembury pa ni tako napačen dečko! Ah, vidiš, zdaj sem se domislil, da bi moral iti v Flanders-Lane in se prijaviti pri njem!«

Te besede so jo nekoliko zbolele. »Johnny, ali veš, da so te odpustili pogojno... Če bi se kaj zgodilo... mislim, če bi spet storil kako neumnost, bi moral odsedeti vso kazen, ali ne?«

»Če bi spet storil kako neumnost?« je vprašal ostro. »Kaj misliš s tem?« Potem pa je ravno dušno nadaljeval: »Nespametna si, Mary! Odslej hočem živeti pošteno!«

»Če pa bi le...«

»No, potem bi seveda z novo kaznijo obenem moral odsedeti tudi vso staro, kar je še nisem. Ker pa ne bom storil neumnosti, kot si to rekla, ne govoriva več o tem. Mislim, da te Meister danes ne bo več potreboval? Upam, da boš v dveh tednih opravila z njim. Nič rad ne vidim, da delaš zanj, Mary.«

»Saj vem, Johnny, toda...«

»Da, da, že razumem. Saj menda nisi zvečer nikoli delala?«

»Ne!« mu je lahko odgovorila po pravici. »To me veseli! Prav boš ravnala, če boš videla Meistera samo v službenih urah.«

Prižgal si je cigareto, puhnil dim v zrak in razmišljal, kako naj ji pove laž, ki ji jo je moral povedati.

»Danes bom prišel morda malo kasneje domov. Neki znapec me je povabil na večerjo v Westendu. Saj nimaš nič proti temu?« Odkimala je. »Kdaj se boš pa vrnil?«

RADIJSKI SPORED

VELJA OD 24. DO 30. APRILA 1965

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.15, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. — Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

SOBOTA — 24. aprila

8.05 Komorni zbor RTV Ljubljana poje pesmi jugoslovanskih skladateljev — 8.25 Zabavne melodije — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Mladi glasbeniki glasbenih šol pred mikrofonom — 9.45 Četrt ure z ljubljanskim jazz ansamblom — 10.15 Glasbeni sejem — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Opoldanski domači pele-mele — 12.30 Naši skladatelji s svojimi deli — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz baleta Ohridska legenda — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Nove jugoslovanske zborovske skladbe z natečaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Naši plesi jugoslovanskih narodov — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Odlomki iz Fidelia — 18.45 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 V soboto zvečer — 21.00 Zaplešite z nami — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Za prijeten konec tedna

NEDELJA — 25. aprila

6.00 Dobro jutro — 6.30 Napotki za turiste — 7.40 Pogovor s poslušalci — 8.00 Mladinska radijska igra — 8.50 Iz albuma skladb za otroke — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.40 Nedeljski koncert lahke in zabavne glasbe — 11.40. Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo II. — 13.30 Za našo vas — 13.50 Pred domačo hišo — 14.00 Nedeljsko športno popoldne — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Naš nedeljski sestanek — 21.30 Iz slovenske simfonične glasbe — 22.10 V plesnem ritmu — 23.05 Skladbe

PONEDELJEK — 26. aprila

8.05 Jutranji zabavni zvoki — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Zapijmo in zaplešimo — 9.25 Iz narodne zakladnice — 9.45 Igrajo vam tuje pihalne godbe — 10.15 Pisan orkestralni spored — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Ansambel Franka Jankoviča — 12.30 Domače koncertne skladbe za kratek čas — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 S poti po slovanskih deželah — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Slovenske narodne pesmi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Iz opernega sveta — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvočni razgledi — 18.45 Pota so-

dobne medicine — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Skupni program JRT — 22.10 Od popevke do popevke — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz orkestri vam igrajo

TOREK — 27. aprila

8.05 Kvintet bratov Avsenik in Trio Vitala Ahačiča — 8.25 Od melodije do melodije — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 II. dejanje opere Lepa Vida — 9.45 Četrt ure s plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 10.15 Glasbeni sejem — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Jugoslovanski ljudski plesi — 12.30 Iz koncertov in simfonij — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.15 Pet minut za novo pesmico — 15.30 V torek na svadenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Pol ure s slovenskimi pevci zabavnih melodij — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Majhen recital — 20.20 Radijska igra — 21.05 Serebnadi večer — 22.10 Ljubiteljem popevk — 23.05 Nočni koncert z deli jugoslovanskih skladateljev

SREDA — 28. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Slovenske narodne — 9.25 Polke in valčki — 9.45 Španska ljudska suita — 10.15 Melodije za razvedrilo — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Na kmečki peči — 12.30 Odlomki iz treh oper — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu — 15.30 Po slavnih poteh partizanskega zbora Srečka Kosove — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Ob 50-letnici smrti Aleksandra Škrjabin — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Iz fonoteke radia Koper — 18.45 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Mariborski komorni zbor — 20.20 Tako pojo in igrajo v Pragi — 22.10 Nočni zvočni mozaik — 23.15 Jazz s plošč

ČETRTEK — 29. aprila

8.05 Jutranji zabavni zvoki — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Glasbeni večer — 9.45 Domače pesmi in napevi — 10.15 Glasbeni sejem — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti —

12.15 Čez hrib in dol — 12.30 Izpod peresa nekdanjega virtuoza — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pozdravi kolektivov — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Koračnice igra Pihalna godba JLA — 15.40 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Pozdravi kolektivov — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Izročilo XX. stoletja — 21.40 Glasbeni nočno — 22.10 Popevke se vrstijo — 23.05 Stari francoski in italijanski mojstri

PETEK — 30. aprila

8.05 Mir — sproščanje... — 8.40 Melodije za razvedrilo — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Koračnice igra pihalna godba Ljudske milice — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Komorni zbor RTV Ljubljana — 10.35 Novo na knjižni polici — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Pred domačo hišo — 12.30 Odlomki iz Verdijeve Traviate — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Variacije in fuga — 15.25 Napotki za turiste — 15.30 Kolednica mladinskih brigad — 15.45 Novo v znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Pozdravi delovnih kolektivov za 1. maj — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe — 18.45 Ta teden v skupščinskih odborih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Na predvečer praznika — 20.15 Kontinenti pojo — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Glasba za prijetno predpraznično razpoloženje — 23.05 Literarni nočno — 23.15 V plesnem ritmu — 00.05 Ples za plesom.

K I N O

Kranj »CENTER«

24. aprila nem. barv. film PREPOSTO DEKLE ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. filma LJUBEZEN Z NEZNANCEM ob 22. uri
25. aprila amer. film PROGRAM VELIKIH KOMIKOV ob 10. uri, nem. barv. film PREPOSTO DEKLE ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma SLADKA PTICA MLADOSTI ob 21. uri
26. aprila amer. film LJUBEZEN Z NEZNANCEM ob 16., 18. in 20. uri
27. aprila amer. film LJUBEZEN Z NEZNANCEM ob 16., 18. in 20. uri
28. aprila amer. barv. CS film SLADKA PTICA MLADOSTI ob 16., 18. in 20. uri
29. aprila amer. barv. CS film SLADKA PTICA MLADOSTI ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

24. aprila amer. film PROGRAM VELIKIH KOMIKOV ob 16., 18. in 20. uri
25. aprila nemški barvni film PREPOSTO DEKLE ob 11. uri, premiera švedskega filma OBRAZ VOJNE ob 14. uri, amer. film PROGRAM VELIKIH KOMIKOV ob 16. uri, amer. film PRIVAJANJE NA ZAKONSKO ZIVLJENJE ob 18. in 20. uri

26. aprila švedski film OBRAZ VOJNE ob 16., 18. in 20. uri

27. aprila amer. film V SVETU KOMEDIJE ob 16. in 18. uri, švedski film OBRAZ VOJNE ob 20. uri

28. aprila amer. barv. CS film MOZ Z ZLATO PISTOLO ob 15.40, 17.50 in 20. uri

29. aprila franc. barv. CS film MISTERIJA PARIZA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«

24. aprila sovjetski film DVA V STEPI ob 20. uri

25. aprila amer. film KAJ SE JE ZGODILO Z BABY JANE ob 17.30

Cerkije »KRVAVEC«

24. aprila amer. barv. film KONJENIKI ob 20. uri

25. aprila italij. barv. CS film MONGOLI ob 16. in 20. uri, amer. barv. film KONJENIKI ob 18. uri

Naklo

25. aprila amer. barv. film POLET V BODOČNOST ob 17. uri

Kropa

24. aprila italij. barv. CS film MASCEVANJE VIKINGOV ob 20. uri

25. aprila amer. barv. CS film NI IMENA NA NABOJU ob 16. in 20. uri, italij. barv. CS film MASCEVANJE VIKINGOV ob 18. uri

Podnart

24. aprila franc.-španski film ZLOČIN V BARCELONI ob 19. uri

25. aprila amer. barv. CS film NUNA ob 16. in 19. uri

Radovljica

24. aprila amer. barv. CS film NUNA ob 17. uri

25. aprila franc.-španski film ZLOČIN V BARCELONI ob 16. in 20. uri

27. aprila madžarski film FOTO HABER ob 20. uri

28. aprila madžarski film FOTO HABER ob 18. in 20. uri

29. aprila amer. barv. CS film STRELJANJE POPOLDNE ob 20. uri

30. aprila zapadnonemški film TOLPA GROZE ob 20. uri

gledališče

PRESERNOVO GLEDALIŠČE V KRANJU

NEDELJA — 25. aprila ob 17. uri Negri: MARINA, gostovanje na Kokrici

ČETRTEK — 29. aprila ob 20. uri: MARINA, gostovanje v Podnartu

Na ljubljanskih trolejbusih v kratkem tudi ženske vozniki

Elizabeta Kranjc in Draga Moneta bosta pri nas prvi ženski, ki bosta vozili trolejbus po ljubljanskih ulicah. Trenutno obiskujeta trimesečni teoretični tečaj in se bosta v kratkem vključili v tečaj praktične vožnje. Če bo šlo vse po sreči in bosta opravili tudi izpite, se bosta pojavili kot voznici trolejbusov že julija letos.

Samo-postrežba na avtobusu

Komunalno prometno podjetje Ljubljana-transport bo maja letos vpeljalo poizkusni avtobus, ki bo brez sprevidnika kot imajo to vpeljana v Moskvi in drugod po svetu. Avtobus bo vozil na progi Javna skladišča — Šiška. Imel bo trije vrat. Potniki z mesečnimi vozovnicami bodo vstopali pri sprednjih vratih, ostali pa pri zadnjih, medtem ko bodo izstopali vsi pri srednjih. V zadnjem delu avtobusa bo posebna naprava, neka vrsta skrinjica s prozorno glavo, v katero bodo potniki spuščali denar in si odrgali ustrezen vozni listek. Poizkus bo vsekakor zanimiv. Potniki pa bodo pokazali, koliko so disciplinirani in poštenj. Seveda bo večkrat tudi kontrola. Če bo našla koga brez listka, ga bo stala vožnja tisoč dinarjev. Prepričani so, da kakšnih posebnih izgub ne bo. V podjetju namreč menijo, da ni rešitev v stalnem zviševanju cen prevoza, ampak predvsem v zniževanju stroškov in to je ena od pomembnih oblik, če se bo obnesla. Začetki je pač treba!

PSSST - službena tajna!

Sicer ni preveč priporočljivo govoriti ali celo pisati o taki stvari kot je to — službena tajna. Da je službena tajnost zelo delikatna stvar, bi potrdil predvsem tisti, ki je zaradi dolgega jezika moral pred disciplinsko sodišče, ki ga je obsodilo in

REKLI SO...

»Človek, ki je več kot 24 ur zadovoljen, je brez domišljije ali pa je filozof«

Rino Biancone,
italijanski satirik

»Za današnji zakon je potrebno dvojce: mlado dekle in njena mati«

Marlon Brando,
ameriški filmski igralec

»Nekaterim ljudem je lastna zabloda prijaznejša od tuje resnice. Meni tudi«

Grette Weiser,
nemška komičarka

»Na svetu so tri vrste sovražnikov: sam sovražnik, sovražnikov prijatelj in prijatelj sovražnik«

Ahmed Sukarno,
indonezijski predsednik

»Stoletne simpatije in materialna pri-
vlačnost združuje Francoze in Ruse, kljub
vsem zaprekam«

Charles de Gaulle,
francoski predsednik

»Naš čas bo predstavljal za zgodovinar-
je bodočnosti večjo uganko od predzgodovinskega časa. Materiala je sicer veliko,
vendar je ves ponarejen«

M. M.,
britanski publicist

»Dober je tisti človek, ki ne dela drugih
slabih«

Jean Deval,
francoski komediograf

Neverjetno je, da tako veliko ljudi za-
menjuje trmoglavost z močjo karakterja«

A. Steeyenson,
ameriški ambasador pri OZN

kaznovalo zaradi izdaje službene tajnosti,
s premestitvijo na nižje delovno mesto.
Ker pa še nimamo ustreznih dopolnil, po-
jasnil, tolmačenj, kaj se lahko smatra za
službeno tajnost, je vsled tega zelo težko
odgovoriti, posebno še, ker je v nekaterih
okolicih neka stvar lahko službena taj-
nost, v drugih okoliščinah pa zopet ne.
V dokaz teh trditev pa nekaj primerov:

Peter je kupil od Franceljna »gumi« co-
pate in jih prodal z dvema stotakoma do-
bička. To seveda ni nobena tajnost in pri-
jatelj pravijo, da je švercar.

Trgovsko podjetje »Flikcajg« je kupilo
od grosističnega podjetja »Pumpa« 1000
komadov avtomobilskih gum in jih pre-
prodalo trgovskemu podjetju »Avtocrk« s
trimilijonskim dobičkom. To je seveda
službena tajnost. Zato se tudi ne imenuje
švercanje, temveč trgovina.

Da je šofer Tine v pijanosti s svojim
fičom skočil v konfin, to ni nikakšna taj-
nost in Tine bo plačeval popravilo mašine
dokler bo živ.

Direktor Djuro je v podobni okoliščini
razbil službeni avto, toda to je službena
tajnost, o kateri ne sme v podjetju nihče
govoriti. Službena tajnost je tudi to, da
bo popravilo avtomobila plačalo podjetje.

Poslovodkinji Slavici je zgnilo 2 zaboja
zelene solate. To ni nobena tajnost in bo
Slavica morala povzročeno škodo porav-
nati. Podjetju pa je v skladišču v podob-
nem primeru zgnilo pol vagona solate.
To pa je že službena tajnost, o kateri ne
sme v podjetju nihče govoriti. Službena
tajnost je tudi to, da bo to nastalo škodo
poravnal oziroma plačal potrošnik.

Poleg navedenih primerov pa je še ne-
šteto drugih, ki potrjujejo samo to, kako
relativna stvar je pravzaprav službena
tajnost in kako obširen je lahko ta po-
jem. Zato o službeni tajnosti rečemo na
kratko samo lahko to, da je pojem služ-
bene tajnosti največja službena tajnost —
pssst, pssst, pst!

Grega

ZANIMIVOSTI

Platinske vžigalne svečke

Tovarna Bosch je razvila vžigalne svečke, ki imajo
srednjo in ozemljitveno elektrodo iz posebne zlitine
s platino. Premer teh elektrod znaša le 0,8 mm, raz-
dalja med elektrodama — 0,35 mm. Kljub tako majh-
ni razdalji je vžig popolnoma enak pri vseh obtežbah.
Nove svečke imajo mnogo daljšo življenjsko dobo,
posebno prednost pa je, da se na njih ne nabere ne-
snaga.

Magnetni severni tečaj

Znanstveniki observatorija v Ottawi so pri zadnji
ekspediciji na severu Kanade ugotovili, da potuje mag-
netni severni tečaj letno za okrog 8 km. Sedaj leži,
kot so ugotovili, na jugozahodni konici Bathurst oto-
kov v Severni Kanadi, 75 stopinj severne širine in
98 stopinj zahodne dolžine.

Televizijska kamera v letalu

Nova televizijska kamera daje izredno kontrastno
sliko ob najslabših svetlobnih pogojih — ponoči. Pri
polnopolnom zastrtem nebu snema brez infra-rdečih žar-
kov. Deluje s tristovrstičnim sistemom in je 10 do
100 krat občutljivejša od človeškega očesa. Pri števil-
nih nočnih poletih v višini nad 600 m so na občut-
ljivejšem zaslonu opazovali posamezne objekte, celo
avtomobile in voznike. Tranzistorizirano napravo napa-
jajo z 28 V in tehta komaj 20 kg. Izdelala jo je ame-
riška tovarna General Motors Co.

Prvi zgodovinski fičko

Zgodovino proizvodnje ljudskih avtomobilov je pri-
šel Ford leta 1908 z izdelavo avtomobila model T (»Tin
Lizzy«). Ta tip avtomobila je Ford proizvajal 19 let in
izdelal 15 milijonov voz, kar je za tiste čase in tudi
danes gigantsko število. Vozilo je bilo primerno za
slabe ceste, zelo enostavno in še kar poceni. Če je
vozniku na poti zmanjkalo bencina, si je pomagal kar
s tem, da je vbrizgnil v tank gorilni špirit ali pa pe-
trolej. (Bencinske črpalke so namreč »iznašli« mnogo
let kasneje).

Seveda je bil praoče fička za današnje pojme precej
počasn, imel pa je tudi nožni pogon za vžig motorja.

26. maja 1927 so izdelali 15 milijonti in zadnji voz
in hkrati pričel tudi s proizvodnjo novega, seveda iz-
popolnjenega tipa avtomobila.

NOVO S PODROČJA ELEKTRONSKIH RAČUNALNIKOV

Elektronskim računalnikom povzročajo težave hitre
spremembe temperature okolice, nesnaga v obliki pra-
hu in močni pretresi. Američani so razvili sedaj novo
vrsto računalnikov, kjer uporabljajo za pomnilnik po-
datkov magnetno ploščo. Le-ta plava na zračni blazini,
in je neobčutljiva za vse pretrese, pa tudi za tempera-
turna nihanja in morebitne zaprašitve.

Novi elektronski računalnik že uporabljajo na vseh
področjih znanosti, tehnike in gospodarstva

Televizija

SOBOTA — 24. aprila

RTV Ljubljana 17.40 Klju-
kec kot igralec — lutkovna
oddaja — RTV Zagreb 18.05
Zvoki v gibanju — RTV Ljub-
ljana 18.25 TV obzornik —
RTV Zagreb 18.45 Popularna
drama — RTV Ljubljana 19.30
Vsako soboto, 19.45 Cik-cak —
RTV Beograd 20.00 TV dnev-
nik — RTV Ljubljana 20.30
Glasbeni kotichek, 20.40 S ka-
mero po svetu — RTV Beo-
grad 21.10 Humoriščična od-
daja — RTV Ljubljana 22.00
Svetovno prvenstvo v namiz-
nem tenisu, 23.00 Golo mesto,
23.50 Poročila

NEDELJA — 25. aprila

RTV Zagreb 10.00 Kmetij-
ska oddaja — RTV Beograd
10.45 Na črko, na črko —
RTV Ljubljana 11.30 Filmska
zgodba iz serije »Gozdni ču-
vaji«, 14.00 Svetovno prven-
stvo v namiznem tenisu —
RTV Zagreb 18.00 V nedeljo
ob šestih — RTV Ljubljana
19.00 Filmska zgodba o
dr. Kildaru — RTV Beograd
20.00 TV dnevnik — RTV Za-
greb 20.45 Vabilo na quiz,
22.05 Turnir miru — RTV
Beograd 22.25 Poročila

PONEDELJEK — 26. aprila

RTV Ljubljana 11.40 Televi-
zija v šoli, 15.20 Ponovitev
šolske ure, 16.40 Ruščina na
TV, 17.10 Govorimo angleško
— RTV Beograd 17.40 Fran-

cozi pri vas doma — RTV
Zagreb 18.10 Zajec Osvald
vam predstavlja — RTV Ljub-
ljana 18.25 TV obzornik, 18.45
Halo, tukaj Veselovi — RTV
Beograd 19.15 Tedenski šport-
ni pregled — RTV Ljubljana
19.45 Prvomajske čestitke —
RTV Beograd 20.00 TV dnev-
nik — RTV Zagreb 20.35 Kon-
cert Božene Griner, 20.45 Ob-
sodba Ing. Meglerja — TV
drama, 21.45 Turnir miru,
21.55 Poročila s kongresa ZK
Hrvatske — RTV Ljubljana
22.15 Naš teleobjektiv, 22.40
TV obzornik

TOREK — 27. aprila

Ni sporeda!

SREDA — 28. aprila

RTV Zagreb 16.50 Govori-
mo rusko, 17.10 Učimo se

angleščine — RTV Ljubljana
17.40 Film za otroke — RTV
Beograd 18.00 Slike sveta —
RTV Ljubljana 18.25 TV ob-
zornik, 18.45 Dosežki znano-
sti, 19.15 Opera skozi stoletja,
19.45 Prvomajske čestitke —
RTV Beograd 20.00 TV dnev-
nik — RTV Ljubljana 20.35
Lirika, 20.45 Deset zadetkov,
22.00 Kulturna panorama —
RTV Zagreb 22.40 Poročila s
kongresa ZK Hrvatske —
RTV Ljubljana 23.00 TV ob-
zornik

ČETRTEK — 29. aprila

RTV Ljubljana 16.40 Rušči-
na na TV, 17.10 Govorimo
angleško — RTV Zagreb 17.40
Mendov spored — RTV Ljub-
ljana 18.25 TV obzornik —
RTV Zagreb 18.45 Reportaža

19.15 Glasbene marginalije —
RTV Ljubljana 19.45 Četrti
četrtak — RTV Beograd 20.00
TV dnevnik — RTV Zagreb
20.35 Poje Zora Dubljevič,
20.45 Ekran na ekranu, 21.45
Kongres ZK Hrvatske — RTV
Ljubljana 22.05 Prvomajske
čestitke, 22.20 TV obzornik

PETEK — 30. aprila

RTV Zagreb 10.00 Televizi-
ja v šoli, 16.50 Govorimo ru-
sko, 17.10 Učimo se anglešči-
ne, 17.40 Televizija v šoli,
18.10 Skrinjica, ki pripovedu-
je — RTV Ljubljana 18.25 TV
obzornik, 18.45 TV tribuna,
19.15 Oddaja narodne glasbe,
19.45 TV akcija — RTV Beo-
grad 20.00 TV dnevnik, 20.30
Zabavno-glasbena oddaja —
RTV Ljubljana 22.00 Celove-
čni film, 23.30 Poročila